

Висновки. Отже, процес становлення освіти на другу половину XIX – початок XX ст. в Туреччині мав свої особливості. Вони були пов’язані з політично-економічними та релігійними питаннями. Послаблення Османської імперії на XIX ст. змусило розпочати проведення реформ на державному рівні. Необхідність мати власних спеціалістів у першочергових галузях, підштовхнула уряд до заснування спеціалізованих закладів. Поєднання місцевих особливостей та тенденцій європейської освіти, дозволили виховати в турецькому суспільстві майбутніх державно-політичних лідерів, в тому числі і Ататюрка.

Список використаних джерел

1. Ихсаноглу Э. (ред.) (2006). История Османского государства, общества и цивилизации. Т. 2. История османской цивилизации. М.: Изд-ая фирма «Восточная литература» РАН. 586 с.

Павленко Людмила⁶⁷, Стрілюк Олена⁶⁸.

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

М. Чернігів, Україна; e-mail: pavlenko_lud@ukr.net, olenastriliuk@ukr.net

ІНФОМЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У розвідці висвітлюється важливість формування навичок інфомедіаграмотності у майбутніх вчителів історії. Підкреслюється необхідність навчання інфомедіаграмотності з перших університетських курсів. Особливий акцент зроблено на важливості подальшої інтеграції інфомедіаграмотності в предмети історичного циклу.

Ключові слова: інфомедіаграмотність, вища освіта, історія.

Инфомедиаграмотность как составляющая профессиональной подготовки современного учителя истории новой украинской школы. В разведке освещается важность формирования навыков инфомедиаграмотности у будущих учителей истории. Подчеркивается необходимость обучения инфомедиаграмотности с первых университетских курсов. Особый акцент сделан на важности дальнейшей интеграции инфомедиаграмотности в предметы исторического цикла.

Ключевые слова: инфомедиаграмотность, высшее образование, история.

Infomedia Literacy as a Component of Professional Training of a Modern History Teacher of the New Ukrainian School The importance of developing infomedia literacy skills in future history teachers is considered in this investigation. The necessity of media literacy training from the first university courses is emphasized. Special attention is paid to the importance of further integrating infomedia literacy into the subjects of the historical cycle

Keywords: Infomedia Literacy, Higher Education, History.

---

⁶⁷©Павленко Людмила (Pavlenko Liudmyla)

⁶⁸©Стрілюк Олена (Striliuk Olena)

Сучасна українська освітня парадигма формується за умов суттєвого переосмислення мети, завдань, засобів і методів навчання та виховання, що обумовлено потребами суспільного та економічного розвитку. Вдало використовуючи національну освітню традицію, вітчизняний та зарубіжний науковий досвід, новітні цифрові технології, маємо можливість створити Нову українську школу, яка здатна забезпечити якісну повноцінну підготовку молодої людини до дорослого успішного життя. Ключовим чинником реалізації Концепції Нової української школи є вмотивований учитель, здатний адекватно відповідати на життєві виклики, створювати безпечний та комфортний освітній простір, застосовувати інноваційні методи навчання, вдосконалюватися і професійно зростати упродовж усього життя [4].

Нові освітні програми сьогодні повинні розроблятися з урахуванням складного медіаландшафту та його цифрової структури, оскільки більшу частину інформації сучасна людина отримує з медіа. Це дає безпрецедентні можливості для освітньої діяльності, проте створює серйозні небезпеки. Саме тому на початкових етапах реформування освітньої системи необхідно впроваджувати основи інфомедіаграмотності та формувати навички критичного мислення. Учитель має навчитись цьому сам та навчити дітей [7, с. 14-17]. Ця проблема залишається актуальною і потребує наукового вивчення, пошуку ефективних методів і підходів до фахової підготовки вчителів.

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні медіаосвіта визнається «важливою складовою модернізації освіти, яка сприятиме побудові в країні інформаційного суспільства, розвитку економіки знань, становленню громадянського суспільства» [3]. Особливе значення медіаосвіта має для учителів з дисциплін суспільно-гуманітарного циклу, зокрема історії, оскільки достовірність та об'єктивність інформації про цивілізаційний поступ людства формує у здобувачів освіти загальний світогляд, ціннісні орієнтири, національну самосвідомість, толерантність та повагу до інших народів.

Нова українська школа передбачає компетентнісний підхід до навчання. Серед ключових компетентностей – інформаційно-комунікаційна. Учитель історії повинен володіти науково-методичними знаннями, практичними навичками, цифровими технологіями для формування зазначеної компетентності в учнів різних вікових категорій [6]. Необхідна цілеспрямована комплексна підготовка майбутніх учителів до вмілого та безпечного користування інформаційно-комунікаційними технологіями, системами мас-медіа. Відтак логічним виглядає запровадження на молодших курсах закладів вищої освіти предметів, присвячених вивченню основ інфомедіаграмотності. Знання основ інфомедіаграмотності дозволить у подальшому інтегрувати її в

предмети історичного циклу. Відтак, майбутні вчителі історії матимуть змогу, опановуючи предмети освітніх програм, вдосконалювати свої навички з основ медіаграмотності. Мова йде про запровадження її елементів в окремі модулі, теми історичних дисциплін. Такий підхід не відволікатиме студента від вивчення основної дисципліни, не перевантажить його, а навпаки, зробить процес пізнання цікавішим, спонукатиме до критичного мислення, більш якісної обробки інформації. Це також можливість внести додатковий дослідницький елемент у процес навчання. Досягти цього можна також за рахунок залучення здобувачів вищої освіти до проєктів, що сприяють розвитку критичного мислення та вдосконалюють знання з медіаграмотності [2, с.10].

Цікавими формами активностей можуть стати фестивалі та конкурси відповідної спрямованості. Зокрема, під час конкурсу педагогічної майстерності, що є традиційним для більшості закладів освіти з педагогічними спеціальностями, можна обрати кращу розробку уроку історії, в яку інтегровані елементи інфомедіаграмотності, або обрати краще завдання, вправу, історичну задачу на розвиток критичного мислення тощо.

Одним із актуальних напрямів освітніх технологій залишається гейміфікація. Однак, до цього часу в освітній практиці України гейміфікація не набула широкого поширення [5]. Втім, саме у грі активізуються увага, розуміння, інтерес, сприйняття, мислення. Гра сприяє зростанню вмотивованості учнів до навчання. Крім того, така технологія дозволяє успішно поєднувати вивчення історії з подальшим формуванням і розвитком навичок інфомедіаграмотності [1]. Цілком очевидно, що сучасний вчитель історії має бути інфомедіаграмотним. Досягти цього можна, запроваджуючи спеціальні курси до освітніх програм, інтегруючи елементи інфомедіаграмотності в навчальні дисципліни, залучаючи здобувачів освіти до проєктів, конкурсів. Лише комплексний підхід до формування медіаграмотності як основної складової професійної компетентності вчителя дозволить досягти найкращих результатів.

Нова українська школа потребує освіченого, ініціативного, впевненого у собі вчителя історії, обізнаного в актуальних освітніх технологіях, готового критично аналізувати інформацію, здатного до самостійної творчої діяльності у медіасередовищі.

Список використаних джерел

- 1. Гринь О., Коваленко О., Павленко Л., Стрілюк О. (2021). Гра-квест як перспективна технологія імплементації медіаосвіти у вивчення історичних дисциплін (з досвіду НУЧК імені Т.Г. Шевченка). Теорія та методика навчання суспільних дисциплін: наук.-педагогічний журнал. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, Вип. 8. С. 165-168.*

-
2. Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей / Редкол. В. Ф. Іванов. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси. 400 с.
  3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (оновлена редакція): схвалена постановою Президії НАПН України від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-10 URL : <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontsepsiya-vprovadzheniya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>.
  4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Упоряд.: Гриневич Л. та ін. Заг. ред. Грищенко М. МОН України. 34 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
  5. Переяславська С. Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти. *Open Educational Environment of Modern University, Special Edition*. URL : <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/230/pdf>.
  6. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07. 2018. № 776. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.
  7. Тулодзєцький Г., Герціг Б., Графе С. (2020). Медіаосвіта в школі та на уроці. Основи і приклади / За заг. ред. В.Ф. Іванова. Пер. з нім. В. Климченка. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси. 405 с.
-

Петасюк Олена⁶⁹,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна;
e-mail: olenapetasyuk@gmail.com

ОНЛАЙН-ОСВІТА ЯК ВИЯВ ГЛОБАЛЬНОГО ОЦИФРОВУВАННЯ

Одним із знаків епохи глобального оцифровування є перевага дистанційного синхронного навчання. Один із його варіантів є онлайн-навчання – тренд сьогодення: одночасне спілкування, пряма взаємодія, легкість демонстрації відео, презентацій тощо. Найпершим всесвітнім технотрендом, посиленним пандемією, виступає *digital workplace*. Складно уявити сьогодні дистанційне синхронне навчання без комунікаційного програмного забезпечення, йдеться про такі сервіси як Zoom та Google Meet. Цифрова трансформація – вже не предмет вибору, а нагальна потреба.

Ключові слова: глобальне оцифровування, дистанційна освіта, онлайн-навчання, комп’ютер, комунікаційно-технологічні компанії та платформи.

Онлайн-образование как проявление глобального оцифровывания. Одним из знаков эпохи глобального оцифровывания есть приоритет дистанционного синхронного образования, одним из вариантов которого есть онлайн-образование – тренд сегодняшнего дня: одновременное общение, прямое взаимодействие, легкость демонстрации видео, презентаций т. д. Первый всемирный технотренд, усиленным пандемией, – *digital workplace*. Трудно представить сегодня дистанционное синхронное образование без коммуникационного программного обеспечения. Имеются ввиду прежде всего такие сервисы как Zoom и Google Meet. Цифровая трансформация – уже не предмет выбора, а насущная необходимость.

Ключевые слова: глобальное оцифровывание, дистанционное образование, онлайн-образование, компьютер, коммуникационно-технологические компании и платформы.

---

⁶⁹©Петасюк Олена (Petasyuk Olena)